Portefeuillehouder: D.M.M.T. Prevoo
Datum collegevergadering: 27 oktober 2026
Datum commissievergadering: 2 november 2026
Datum raadsvergadering: 10 november 2026

1. Onderwerp
Aanvullende financiële bijdrage toekomstige streekomroep

2. Voorstel
1. De toekomstige streekomroep (Streek 77) van Heuvelland Maastricht financieel te ondersteunen.
2. Een structurele jaarlijkse bijdrage van € 12.500,- beschikbaar te stellen voor de duur van 5 jaar of zolang de zendmachtiging loopt.
3. Deze bijdrage te bekostigen uit het structurele aanvullende budget exploitatiebijdrage lokale omroep (zie bijlage 1 raadsbesluit 12 mei 2003) + het jaarlijks vrijgemaakte budget ten behoeve van het inhuren van zendtijd en nieuwsruimte in het kader van gemeentelijke voorlichting, informatie en communicatie (zie bijlage 2 collegebesluit 15 maart 2016).

3. Inleiding
Met de Wet versterking lokale omroepen worden lokale omroepen per 1 januari 2028 vervangen door streekomroepen. Dit is landelijke wetgeving, die ook gevolgen heeft voor gemeente Valkenburg aan de Geul. Valkenburg aan de Geul valt binnen Streek 77: Maastricht-Heuvelland. De streekomroep ontvangt vanaf 2028 een Rijksbijdrage voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht. Als de Wet versterking lokale publieke omroepen vóór 1 november 2026 in werking treedt, kunnen kandidaat-streekomroepen tussen 15 november en 31 december 2026 hun aanvraag indienen bij het Commissariaat voor de Media. De aanvraag voor de aanwijzing moet een meerjarige begroting en financieel perspectief bevatten. De hoogte en zekerheid van mogelijk aanvullende gemeentelijke financiële bijdragen kunnen een rol spelen bij de kwaliteit en uitvoerbaarheid van het plan waarmee een streekomroep zich kandidaat stelt. In de praktijk willen streekomroepen die duidelijkheid dus graag vóór of rond 15 november hebben, omdat dan de aanvraagperiode start.

4. Beoogd effect / doel
Het doel van een aanvullende gemeentelijke bijdrage is niet het financieren van reguliere exploitatie, maar het versterken van de journalistieke kwaliteit, onafhankelijkheid en maatschappelijke betekenis van de toekomstige streekomroep. Daarmee wordt de streekomroep beter in staat gesteld haar democratische rol als onafhankelijke nieuwsvoorziening en kritische waakhond te vervullen. Voorwaarde daarbij is dat de omroep voldoet aan alle vereisten uit de Mediawet en dat de aanvullende middelen aantoonbaar worden ingezet voor de verdere professionalisering van de journalistieke organisatie en redactie.

5. Argumenten
1.1 Het voorstel sluit aan op de bestaande gemeentelijke beleidslijn t.a.v. de lokale omroep
De gemeente draagt al meer dan 20 jaar extra financieel bij aan de aangewezen lokale publieke omroep. Over de jaren hebben meerdere gemeenteraden verzocht om te bekijken of en hoe de lokale omroep zou kunnen worden gesteund.

Op 12 mei 2003 heeft de gemeenteraad besloten dat vanaf januari 2004 de aangewezen lokale publieke omroep een extra gemeentelijke bijdrage van € 13.392,- zou ontvangen aanvullend op de inkomsten vanuit het gemeentefonds ten behoeve van de lokale omroepen, in dat jaar € 7.575,-. Bij elkaar opgeteld resulteerde dit destijds in een bedrag van € 20.967,-. Dit raadsbesluit wordt tot op de dag van vandaag uitgevoerd.

Het bedrag in het gemeentefonds ten behoeve van de lokale omroepen bestaat uit het door het Rijk vastgestelde normbedrag per huishouden * het aantal huishoudens in de gemeente. In 2004 was het normbedrag € 1,01 en het aantal huishoudens 7500. Met de jaren zijn zowel het normbedrag als het aantal huishoudens in de gemeente gestegen, maar de jaarlijkse totale bijdrage van € 20.967,- voor de aangewezen lokale publieke omroep is gelijk gebleven.

Volgend jaar in 2027, het laatste jaar dat de gemeente de bekostigingsplicht heeft voor de aangewezen lokale publieke omroep, heeft het Rijk een normbedrag van € 1,75 per huishouden ingesteld. Dat houdt in, uitgaande van 8050 huishoudens (CBS, peildatum in 2025) dat er vanuit het gemeentefonds een wettelijke bijdrage van € 1,75 * 8050 = € 14.087,50 wordt doorgesluisd naar de lokale omroep. De gemeentelijke (extra) bijdrage wordt daarmee volgend jaar als volgt berekend: € 20.967,00 – € 14.087,50 = **€ 6.879,50.**

Naast deze extra gemeentelijke bijdrage is er sinds 2016 op verzoek van de gemeenteraad een coproductie-overeenkomst gesloten met als doel het inhuren van zendtijd en nieuwsruimte in het kader van gemeentelijke voorlichting, informatie en communicatie aan een breed publiek, op initiatief ván de gemeente, óver onderwerpen die tot het beleidsterrein van de gemeente behoren. Voor dit zogenaamde Programmaonderdeel bedragen de kosten sinds 2016 om en nabij de **€ 6.000,-** per jaar.

Ten laatste heeft de gemeente o.a. in 2017 en tijdens covid incidenteel financiële steun geleverd aan de lokale omroep in de vorm van de aanschaf van camera apparatuur en door het plaatsen van betaalde uitingen (banners) op website of televisie.

Vanaf 1 januari 2028 vervalt de bekostigingsplicht van gemeenten en ontvangt de aangewezen streekomroep in Heuvelland Maastricht van het Rijk € 404.797,-. Veel streekomroepen stellen dat de rijksbijdrage alleen onvoldoende is om de ambities van de hervorming volledig waar te maken. De nieuwe wet beoogt sterkere en professionelere lokale journalistiek. Dat vraagt om meer betaalde journalisten, redactiecapaciteit, opleiding, ICT en samenwerking binnen een streekomroep. De rijksbijdrage houdt daarnaast beperkt rekening met lokale verschillen, zoals grote geografische gebieden, meerdere gemeenten, extra redactielocaties of hogere personeelskosten.

Zelfs als de overige gemeenten uit de streek geen financiële bijdrage leveren is de keuze van Valkenburg aan de Geul om dit wél te doen verdedigbaar. In deze gemeente is altijd méér financiële steun geleverd dan in de basis door het Rijk voorzien werd.

1.2 De gemeente wil bijdragen aan een goed geïnformeerde samenleving
De gemeente draagt bij aan de professionalisering van de lokale journalistiek en daarmee indirect aan een goed geïnformeerde samenleving en een sterke lokale democratie. Het medialandschap is in rap tempo veranderd de afgelopen jaren. Het belang van een onafhankelijke, feitelijke en kwalitatief op niveau zijnde nieuwsvoorziening is van belang voor de gemeente én haar inwoners. Professionele lokale journalistiek draagt bij aan:

- onafhankelijke controle van bestuur en politiek;
- transparantie van besluitvorming;
- betere informatievoorziening aan inwoners;
- grotere betrokkenheid van inwoners bij lokale en regionale ontwikkelingen.

Een sterke streekomroep is beter in staat raadsvergaderingen, maatschappelijke ontwikkelingen en regionaal beleid structureel en op niveau te volgen.

1.3. Solidariteit binnen de streek
De streekomroep vervult haar publieke mediaopdracht straks voor het gehele verzorgingsgebied en niet uitsluitend voor één gemeente. De inwoners van alle deelnemende gemeenten profiteren van onafhankelijke journalistiek, verslaggeving van lokale politiek en maatschappelijke ontwikkelingen. Een aanvullende gemeentelijke bijdrage geeft invulling aan het solidariteitsbeginsel: gemeenten dragen gezamenlijk extra bij aan een voorziening waarvan alle inwoners in de streek voordeel hebben. Hiermee wordt voorkomen dat de kwaliteit van de streekomroep afhankelijk wordt van de bereidheid van slechts een of enkele gemeenten om te investeren. Wanneer meerdere gemeenten

bijdragen, wordt voorkomen dat één gemeente een onevenredig groot deel van de kosten draagt terwijl de opbrengsten wél regionaal neerslaan.

1.4 De Wet versterking lokale omroepen biedt juridische grondslag voor het verlenen van additionele gemeentelijke financiering
Door vooraf bekend te maken welk bedrag ter beschikking wordt gesteld aan de streekomroep, kan dit worden meegenomen in meerjarige aanwijzing van het Commissariaat voor de Media. Daarmee wordt de additionele financiering door gemeenten ondergebracht onder de Mediawet 2008 en ook meegenomen in de landelijke controles die het ministerie van OCW uitvoert. Hierdoor is aanvullende financiering in overeenstemming Europese regels omtrent staatssteun. Als gemeenten aanvullende (incidentele) opdrachten verstrekken, op grond van eigen regelgeving en alleen voor de eigen gemeente, mag dit alleen gaan over activiteiten die niet de publieke mediaopdracht raken. Voorbeelden van activiteiten die daar níet onder vallen zijn commerciële of aanvullende diensten. Voor verslaggeving van raadsvergaderingen, gemeenteraadsverkiezingen of lokale evenementen zoals Koningsdag of carnaval kan een gemeente daarom geen afzonderlijke financiering verstrekken als deze onderdeel zijn van de publieke mediaopdracht. Dit betreft een aanscherping van de huidige Mediawet 2008.

1.5 Het betreft op dit moment een principebesluit door de gemeenteraad, waarbij vorm en inhoud van de financiering op een later moment concretere invulling krijgen
De gemeenteraad besluit over een maximaal bedrag aan additionele gemeentelijk financiering waar de aangewezen omroep aanspraak op kan maken. Dit is echter nog geen formeel bekostigingsbesluit. De exacte hoogte van de bijdrage en de precieze vorm waarin deze wordt verstrekt, worden pas vastgesteld na het doorlopen van de aanwijzingsprocedure. Dit is afhankelijk van het plan van de aangewezen partij. Ook zal komende tijd op basis van landelijke adviezen duidelijker worden welke kaders gemeenten mogen meegeven bij de uiteindelijke financiering..

1.6 Financiering is onafhankelijk van de partij die uiteindelijk wordt aangewezen als streekomroep
De gemeenteraad neemt een besluit over de financiering van de publieke mediaopdracht in het hele verzorgingsgebied. Er wordt hiermee een functie bekostigt, onafhankelijk van wie uiteindelijk door het Commissariaat voor de Media wordt aangewezen om deze uit te voeren.

6. Kanttekeningen/Risico's
1.1 De rijksbijdrage zou voldoende moeten zijn
Het Rijk heeft de hervorming juist ingevoerd met de bedoeling dat de structurele bekostiging wordt verbeterd. Het is nog niet duidelijk hoe de financiële positie van iedere afzonderlijke streekomroep zich vanaf 2028 daadwerkelijk ontwikkelt. Gemeenten hebben vanaf 2028 geen wettelijke bekostigingsplicht meer voor de streekomroep. Het risico bestaat dat tijdelijke aanvullende bijdragen structureel worden zonder dat duidelijk is welke resultaten daarmee worden bereikt.

1.2 Gemeenten hebben geen invloed op de inhoud van het media-aanbod van de toekomstige streekomroep en kunnen dus beperkt voorwaarden stellen aan financiering
De Mediawet 2008 borgt de onafhankelijkheid van publieke media. Inhoudelijke sturing ligt buiten de bevoegdheid van gemeenten. Toezicht op inhoud en kwaliteit ligt bij de omroep zelf en het Commissariaat voor de Media. Er mogen geen voorwaarden verbonden zijn aan financiering die journalistieke onafhankelijkheid raken en gemeenten mogen geen invloed uitoefenen op de inhoudelijke programmering van streekomroepen. Gedurende het aanwijzingsproces kijken gemeenten naar de representativiteit van het programmabeleid bepalend orgaan, de manier waarop de geografische en sociaal-culturele verscheidenheid in het verzorgingsgebied wordt bediend, de zichtbaarheid en vindbaarheid van het media-aanbod en de samenwerking met vrijwilligers en lokale partners. Gemeenten hebben hiermee invloed bij het adviseren over de ingediende plannen, maar mogen geen eisen stellen aan de inhoud van het media-aanbod. Óok niet als een gemeente een financiële bijdrage beschikbaar stelt.

1.3 Additionele financiering wordt ingezet voor de publieke mediaopdracht van de streekomroep ten behoeve van het hele verzorgingsgebied
De financiering is bestemd voor de publieke media opdracht van de streekomroep in het hele verzorgingsgebied. Extra financiering wordt dus niet alleen ingezet voor de eigen gemeente. De voorwaarden die een gemeente kan stellen bij additionele financiering mogen ook niet specifiek op de eigen gemeente betrekking hebben. Gelet op de beoordelingscriteria die de gemeente moet hanteren in de aanwijzingsprocedure, kan de gemeenteraad gedurende het aanwijzingsproces wel kritisch kijken naar de mate waarin Valkenburgse belangen evenwichtig zijn opgenomen in de regionale plannen van inschrijvers. Bij het formuleren van hun adviezen moeten gemeenten kijken naar de geografische en sociaal-culturele verscheidenheid, zichtbaarheid en vindbaarheid van het aanbod en de inzet van vrijwilligers en lokale partners. Over andere onderdelen van de inschrijvingen adviseert de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO).

1.4 Het is onzeker wie er uiteindelijk wordt aangewezen als streekomroep van Maastricht-Heuvelland
Naar verwachting zijn er meerdere partijen die zullen inschrijven voor de aanwijzingsprocedure. In het adviserings- en aanwijzingsproces is het uitgangspunt om objectief en neutraal te handelen. Afzonderlijke gemeenteraden binnen een streek beoordelen elke individuele inschrijver. Bij de advisering wordt vervolgens rekening gehouden met de omvang van gemeenteraden in een streek (naar rato van het aantal raadsleden van iedere gemeente).Deze beoordeling wordt, samen met een beoordeling van de NLPO, door het Commissariaat voor de Media gebruikt om een besluit te nemen over de aanwijzing.

1.5 Er bestaat op dit moment nog veel onzekerheid over het uiteindelijke effect van een financiële bijdrage
Het nieuwe omroepbestel is nog in ontwikkeling. Het is nu nog de vraag hoe de streekomroep zich organisatorisch ontwikkelt, welke journalistieke prestaties er worden geleverd en in welke mate inwoners daadwerkelijk profiteren van de extra financiële middelen.

7. Financiën
Binnen het overkoepelende budget van de afdeling Communicatie is reeds meerjarig een structureel budget opgenomen dat bestaat uit enerzijds de gemeentelijke aanvulling op het bedrag van het gemeentefonds en anderzijds het zogenaamde extra Programmaonderdeel met de lokale omroep.

8. Uitvoering
Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt het beschikbaar gestelde budget gecommuniceerd richting de partijen die landelijk betrokken zijn bij de aanwijzingsprocedure. Ook wordt dit openbaar gemaakt, zodat potentiële inschrijvers weten op welk bedrag zij meerjarig kunnen rekenen en hier hun inschrijvingen op kunnen baseren. Vanaf half november 2026 schrijven partijen zich in voor de aanwijzingsprocedure. Tussen februari en mei 2027 brengen de NLPO en gemeenten hun adviezen uit. Hiertoe worden de benodigde documenten te zijner tijd met uw raad gedeeld en wordt er een raadsvoorstel voorbereid. De aanwijzing van de streekomroep vindt naar verwachting rond de zomer van 2027 plaats.

9. Communicatie
Het besluit wordt met alle partijen gedeeld die betrokken zijn bij de aanwijzingsprocedure, inclusief de andere gemeenten in de regio. Potentiële inschrijvers kunnen kennisnemen van het besluit ten behoeve van hun planvorming.

10. Bijlagen

- B1 Raadsbesluit 12 mei 2003 inzake financiële ondersteuning Lokale Omroepen Valkenburg aan de Geul
- B2 Collegebesluit 15 maart 2016 n.a.v. aangenomen motie raadsvergadering 14 december 2015.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 27 oktober 2026;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 2 november 2026;

B e s l u i t :

1. De toekomstige streekomroep (Streek 77) van Heuvelland Maastricht financieel te ondersteunen.

2. Een structurele jaarlijkse bijdrage van € 12.500,00 beschikbaar te stellen voor de duur van 5 jaar of zolang de zendmachtiging loopt.

3. Deze bijdrage te bekostigen uit het structurele aanvullende budget exploitatiebijdrage lokale omroep (zie bijlage 1 raadsbesluit 12 mei 2003) + het jaarlijks vrijgemaakte budget ten behoeve van het inhuren van zendtijd en nieuwsruimte in het kader van gemeentelijke voorlichting, informatie en communicatie (zie bijlage 2 collegebesluit 15 maart 2016).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 10 november 2026.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter